

Már a többletexportot termelik a ktsz-ek

A Csongrád megyei KISZÖV-höz tartozó kisipari szövetkezetek már teljesítették ide exportterületüket. Jelenleg a minél értékesebb túlteljesítésért dolgoznak a kivitelre termelőik. A többletexportból a makói Béke ktsz mellett különösen jelentős mennyiséget vállalt négy szegedi szövetkezet: a Vas- és Fémipari, a Nívó-, a Tömegcikk- és az Univerzál ktsz. A szövetkezett kisiparosok erőfeszítései további eredményeket ígérnek, várható, hogy a már megtermelt 71,6 millió érték évvégeig 80 millióra emelkedik.

Megépítik a Duna—Tisza csatornát

● Egy méterrel magasabb gátak

○ A vízhiány nagyobb gond, mint az árvíz

A Magyar Sajtó Háza Róza Ferenc termében szedán Degen Imre, az Országos Vízügyi Főigazgatóság vezetője sajtótájékoztatót tartott az árvízvédelem és a vízgazdálkodás időszerű kérdéseiről. Elmondotta, hogy csaknem 100 millió forint értékű munkával most már befejeződött az ideai nagy árvízektől megvésett töltések helyreállítása. Ezenkívül a nyáron legnehezebben védett területeken összesen 30 kilométer hosszú gátszakaszt jelentősen megerősítettek, s ezek az árvízvédelmi vonalak már egy méterrel magasabbak, mint az árvíz eddigi maximális szintje.

A Minisztertanács határozatának megfelelően gyorsították az árvízvédelmi, a folyamatszabályozási és a vízrendezési munkákat. A Duna mentén a következő években Dunaföldvárától délre mintegy 100 kilométer hosszú töltésszakaszt erősítenek, hogy minden tekintetben megfelelően majd az előírt biztonságban a Sióba benyúló dunai árvíz kizárására árvízkaput építsenek a Sió torkolatához. Ezzel egyúttal Szekszárdig a rendszeres hajózásra is alkalmassá teszik a Siót, továbbá több öntözővizet adnak majd a parmenti gazdaságoknak.

Magyarországon a vízhiány sokszor nagyobb gondot okoz, mint az árvíz. Az Alföldön, főleg a Tisza környékén van a legnagyobb kiterjedésű aszályos terület. Ezért 1967-ben megkezdődött a második tiszai vízlépcső építése. Kisköre és Abádszalók közötti térségében 1973-ra fejeződik be a beruházási munkák első szakasza.

Az új vízlépcső már az építés első szakaszának végén 120 000, később pedig összesen 500 000 holdnyi mezőgazdasági terület öntözését teszi lehetővé.

A kormány nemrégiben hagyta jóvá az országos víz-

gazdálkodási kerettervet, amely többek között a Tisza vízhiányának pótlására Duna—Tisza csatorna építését irányozza elő. Megállapítja ez a terv, hogy a különböző vízpótlási lehetőségek kihasználásával Magyarországon 4 millió holdra növelhető az öntözött mezőgazdasági területet. Jelenleg a lakosság negyven-ötven százaléka kap ivóvizet a közművektől, s a keretűrv előírásait a szennyvíz-kezelés tekintetében az arányt fokozatosan 83 százalékra növelik. Így 1970-ig 150-200 községben épül új vízmű, amely mintegy félmillió falusi lakost lát el egészséges ivóvízzel. Ezenkívül 1970-ig további mintegy félmillió ember kap közműves ivóvizet az iparvidékeken és a városi településeken is.

Törvényesség, ideológia, tudat

Interjú a Csongrád megyei főügyessel

A társadalmi, gazdasági változás, fejlődés mindig előtte jár az általános tudatnak. Épülő, az anyagi és szellemi felemelkedésben hatalmas eredményeket hozó, gazdagodó szocializmusunkban szintén érvényes ez a marxista megállapítás, amire az MSZMP Központi Bizottságának ideológiai irányelvei is utalnak. A szocialista tudat erősödik, de hat még és kárt okoz a társadalmunktól idegen morál, életfelfogás. Az ezekkel kapcsolatos ügyészi munkáról adott interjút lapunknak dr. Pozsai István Csongrád megyei főügyész.

● Mi az ügyészi szervek feladata? Hogyan hat az ideológiai irányelvek megvalósítása a bűnözés visszaszorítására?

— Az ügyészi szervek feladata: örködni, hogy az állami, társadalmi, gazdasági szervek és az állampolgárok a Magyar Népköztársaság törvényeit megtartsák és megtartsassák, biztosítva a törvényes rendet, az állampolgárok és a szocialista együttélés szabályaira nevelést. Ebből következik, hogy az ideológiai irányelvek végrehajtásában is van feladata az ügyészi szerveknek. Hangsúlyozni kell azonban, szó sincs arról, hogy adminisztratív eszközökkel oldjunk meg ideológiai feladatokat. De teendők, hogy fellépjünk az olyan jelenségek, cselekmények és mulasztások ellen, amelyek törvénybe

ütköznek és a szocialista tudat, jellem, életmód kialakulását gátolják, vagy azok kialakulására negatívan hatnak.

— Az irányelvek elemzik a meglévő ellentmondásokat társadalmunk fejlődésének jelenlegi szakaszában, rámutatva, hogy hatásukra milyen negatív jelenségek hátráltatják fejlődésünket. A negatív jelenségeket a bűnüldöző és igazságügyi szervek dolgozói is tapasztalják, hiszen a törvénysértések és bűntettek okai között ezek legtöbbször megtalálhatók. Az irányelvek tehát ilyen módon segítenek abban, hogy a bűnözést — mint negatív társadalmi jelenséget — a meglévő egyéb társadalmi jelenségekkel összefüggésben vizsgáljuk, s megtaláljuk a konkrét ügyek általánosításával a bűnözésre hatással levő okokat. Kétségtelen, ha azokat a negatív jelenségeket felszámoljuk, amelyekkel szemben az irányelvek mozgósítanak, akkor ez nagymértékben a bűnözés visszaszorítását is eredményezi.

● Mit mutatnak a bűntettek felderítésével, az elkövetési okok vizsgálatával kapcsolatos tapasztalatok?

— Amikor arról beszélünk, hogy nekünk a törvényesség védelmét, az eredményes bűnüldözést a meglévő társadalmi problémákkal összefüggésben, azokról el nem választhatóan kell megvaló-

sítanunk, akkor arra gondolunk: a bűnüldöző szerveknek mindenekelőtt az a feladata, hogy — személyre való tekintet nélkül — valamennyi bűntettet felderítsenek, a törvényes felelősségre vonást biztosítsák. Ezzel együtt a konkrét ügyek során szerzett tapasztalatokat, tanulságokat a megelőzés érdekében mindenkor hasznosítani kell.

— Bűnüldöző munkánkban feladatunk, hogy a törvény szigorát alkalmazzuk a súlyos bűncselekményt elkövetőkkel, a visszaesőkkel, a társadalmi együttélés szabályaival konokul szembehelezkedőkkel, garázda, elődségi elemekkel szemben. A törvény különös szigora ezen bűncselekmények elkövetésével szemben egyrészt indokolt azért, mert az utóbbi években a bűnözések száma a megyében emelkedik, másrészt mert az ilyen jellegű bűncselekmények társadalmi veszélyessége magasfokú. Természetesen a kisebb törvénysértések, bűncselekmények elkövetése felett sem hunyunk szemet. Az ilyen ügyekben is az elkövetett törvénysértés súlyának, jellegének megfelelő büntetést, illetve intézkedést kell alkalmazni. Ezt sem szabad szem elől téveszteni, mert ha a kisebb törvénysértőkkel szemben az elkövetett cselekmény jellegének megfelelő felelősségre vonást nyomban alkalmazzuk, ezzel elejét vehetjük, hogy esetleg hosszabb tartamú börtön állítsa meg a folyamatot.

— Társadalmunk fejlődése, az életszínvonal emelkedése következtében a bűncselekmények elkövetését egyre kisebb mértékben válthatják ki a kapitalista társadalomra jellemző olyan objektívnek tekinthető okok, mint például a nélkülözés, munkanélküliség stb. A bűncselekmények elkövetésének indítékai egyre jobban olyan szubjektív okok — önzés, elődség, gyors meggazdagodási vágy, ital hatása, összeférhetetlenség, felelőtlenség stb. —, amelyeket az erőteljesen fejlődő szocialista erkölcsi felfogás mélyesen elítél.

● Negatív jelenség a társadalmi tulajdon károsítása. Mi motíválja itt az elkövetési okot?

— Az ideológiai irányelvek sokoldalúan elemzik a gazdaság és ideológia összefüggését. Fejlődésünk kulcskérdése a termelés, mert ez biztosítja további anyagi, kulturális előrehaladásunkat. A gazdasági élet zavartalanságán örködni minden állampolgár joga és kötelessége. Természetesen a bűnüldöző szerveknek is vannak törvényes kötelezettségeik, hogy megakadályozzák és leplezzék a gazdasági életünk ellen irányuló bármilyen támadást.

— Ha a gazdasági életben elkövetett bűncselekményeket vizsgáljuk, akkor majdnem minden esetben eljutunk ahhoz a negatív jelenséghez — a harácsoláshoz, a még ható és pusztító kapitalista erkölshöz —, amelyről az irányelvek is szólnak. A társadalmi tulajdon sérelmére elkövetett és jelentősebb kárt okozó bűncselekmények többségében megállapítható, hogy az elkövetés motívumát az a mentalitás adja, amely az élet értelmét főleg a szerzésben, a munka nélküli gyarapodásban, ügyeskedésben látja. Ezek az esetek igazolják azt a megállapítást is, hogy a rendszeresen javuló jólét eseténként és a gyenge jelleműknél harácsolást, kapzsiságot, önzést is elősegíthet. A jelentős kárt okozó társadalmi tulajdon elleni bűncselekmények elkövetői legtöbbször a nagyobb jövedelműek köréből kerülnek ki.

Ilyen volt például a négyévi börtönrre ítélt Szegedi Építőipari Ktsz volt elnöke, Baksa Sándor is, aki havonként 3300 forintos alapfizetés mellett vezető beosztásával viszályt társával a társadal-

mi tulajdonban sikkasztással csalással több mint 100 ezer forint kárt okozott.

● Előfordulnak visszaélések a beosztással, többször felüti fejét az elődség. Mik erről a tapasztalatok?

— Egyes állami, gazdasági ellenőrök és vezető beosztásban levő személyek szemléletének torzulására jellemző, hogy hivatásukkal nem törődve, helyszíni kiszállásokkal elvártnak kisebb-nagyobb „szívességeket”. Közben azzal sem törődnek, hogy az ellenőrzött szerv vezetőit súlyos törvénysértésekbe sodorják. Az utóbbi időben bűnüldöző szerveink és a népi ellenőrzési bizottságok több olyan cselekményt derítettek fel, amikor az ellenőrzött szerv vezetője a kiküldöttet állami pénzen vendégelte meg. Tették ezt úgy, hogy több dolgozónak túlóradíjat, vagy jutalmat „utaltak ki” és azt nyomban vissza is vették a vendéglátási költségek fedezésére. Ez történt például a Szegedi Felszabadulás Asztalos és Lakberendező Ktsz kiskundorozsmai telepén, ahol a volt telepvezető a gyártott székeket a helyszínen adta át az ARTEX képviselőjének, ilyenkor az átvevőt sörrel, ebéddel vendégelte meg.

— Az elődségi elemek egész sora használja ki a termelőszövetkezetek rászorultságát, s ezáltal maguknak jogtalan előnyöket biztosítanak. Sajnos, gyakran találkozunk olyan véleményekkel, hogy bele kell nyugodni az ilyen elemek működésébe, mert különben a tsz-ek nem kapnának alkatrészeket gépeikhez, termékeiket nem tudják megfelelően értékesíteni stb. Ez arra mutat, hogy ezeknek az elődségi személyeknek a működése nem eredménytelen, sikerült elhitetniük eléggé széles körben, hogy a tsz-ek ügyei „csak akkor” intézhetők, ha őket közvetlen juttatásokban részesítik. Ilyen eset fordult elő legutóbb a csanyteleki Tisza Tsz-ben. Itt a tsz néhány vezetője száz kilós hizott sertést, 13 csirkét adott Leskó Lajos budapesti lakosnak, a Pest megyei Mezőgazdasági Gépjármű Szövetkezet vezetőjének abban a reményben, hogy így könyvebben hozzájut a tsz a szükséges alkatrészekhez. Leskó elfogadta az ajándékokat, csupán a bárányt utasította vissza, mivel arra nem volt „gusztusa”. A szentesi járási bank tsz-hitelügyi előadója, Ecséri Gáspár, ugyan csak a csanyteleki Tisza Tsz bankrevizora, „figyelmisségből” kapott három süldőt, kukoricát, rozst, krumplit, hizott libát is.

— Az elődségi elemek cselekményeivel, amelyek mind politikailag, mind gazdaságilag nagy károkat okoznak, még több más példával is lehetne foglalkozni.

● A lakosságnak milyen a szerepe a bűnüldözésben?

— A már vázolt negatív jelenségek ellen mind a bűnüldöző szerveknek, mind az állami és a társadalmi szerveknek sokkal hatékonyabban kell fellépniük. Szüksétni kell azokat az okokat, amelyek előidézik a bűncselekményeket. Politikai, ideológiai és erkölcsi vonatkozásban szembe kell szállnunk azzal a helytelen, káros felfogással, amely azt sugalmazza, hogy tekintünk „elkerülhetetlennek” a korrupciós jelenségeket. A dolgozó tömegek, a becsületes állampolgárok a korrupciót, s az ehhez hasonló jelenségeket is mélyesen elítélik.

— A bűnüldöző szervek munkáját eddig is igen hatékonyan segítették a dolgozók közérdekű bejelentései. A jövőben még fokozottabb támogatást kérünk az állami, társadalmi, gazdasági szervektől, az állampolgároktól.

M. S.

Megkezdődött az írószövetség közgyűlése

A választmány beszámolóját Dobozy Imre főtitkár ismertette

Szedán a főváros újvárosi tanácstermében megkezdődött a Magyar Írók Szövetségének közgyűlése.

A tanácskozás elnökségében foglalt helyet Szirmai István, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Központi Bizottság titkára, Kópeczi Béla, az MSZMP Központi Bizottsága kulturális osztályának vezetője és Aczél György, a művelődésügyi miniszter első helyettese.

A közgyűlést Darvas József az Írószövetség elnöke nyitotta meg, majd a választmány beszámolóját Dobozy Imre, a szövetség főtitkára ismertette.

— Az elmúlt 20 év — mondotta többi között — történetileg, társadalmilag

egyaránt páratlanul jelentős és eredményes korszak. Roppant arányú, pozitív változásai mellett a világ kiújuló, vagy új ellentmondásai is lecsapódnak az emberi tudatban. Eppen ezért igen fontos számunkra, írók számára is, hogy a fejlődés elképzelte, vagy egyszerűsített sémái helyett magát a tényleges bonyolult, ellentmondásos fejlődést elemezzük: tudva, hogy a bonyolultság jórészt épp a szocializmus, a demokrácia világméretű megerősödése, térhódítása, illetve ennek hatása okozza. Korántsem arról van szó, hogy irodalmi megoldásokat keressünk ott, ahol még a nemzetközi munkaszorgalom, a nemzetközi politika sem mentes a problémáktól, hanem arról: álljunk azok oldalára, valljunk azok igazáról, akik az emberiség tényleges társadalmi, kulturális fejlődését, az ember biztonságát és szabadságát munkálják. Ugyanakkor legyen meggyőzően leleplező, elítélő mondanivalónk azok ellen, akik — bármilyen koncepciójegyében — az ember legjobb törekvéseit, jövőjét, sőt magát az embert áldozzák vagy áldoznak fel.

A beszámoló ezután az utóbbi évek irodalmi termé-

sét tette mérlegre, és megállapította: a művek összességének legfőbb jellemzője, hogy íróink a korábbiánál többet, fontosabbat, érdekesebbet és művészebbet költöttek életükről, a szocialista ember belső világáról. Irodalmunk megőrt a figyelő-felelőség a valóság iránt, és ezzel együtt megőrt a valóság összetettebb, sokoldalúbb művészi ábrázolásának belső igénye. Megnyugtatóan bontakozik ki az irodalomnak a szocialista társadalomban elfoglalt helye s feladatai is mind jobban felrajzolódnak. Korábbi időszakoktól eltérően, az irodalomnak ma sem személyek, sem situációk nem sugallják, hogy a politika helyett foglalmazzon meg fontos nemzeti, társadalmi problémákat, vagy ellenkezőleg, a politika hibáiból próbáljon „megélni”.

Részletesen foglalkozott ezután a beszámoló az irodalom világnézeti nevelőhatásával, majd az írók társadalompolitikai tevékenységére, az Írószövetség külföldi kapcsolataira, továbbá a könyvterjesztés problémáira és a kritikai tevékenységre.

Befejező részében a referátum az Írószövetség szervezeti kérdéseivel foglalkozott majd javasolta, hogy a szövetség eddigi vezető szervei új formában rendeződjenek. Alakuljon 35 tagú választmány és 10—12 tagú titkárság, mint végrehajtó testület.

A beszámoló után sokrétű véleményesere bontakozott ki; a felszólalók több kérdést érintve elemezték irodalmi életünket hazai eredményei és nemzetközi kapcsolatai tükrében. Felszólalt Diószegi András, Hubay Miklós, Jovánovics Miklós, Somogyi József, Földes János, Radó György, Garai Gábor, Boldizsár Iván.

Szirmai István Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának üdvözlését tolmácsolta a közgyűlés résztvevőinek.

A tanácskozást csütörtökön reggel folytatják. (MTI)

Munkában a talajjavítók

A talajok minőségének állandó javítása igen fontos feladat a mezőgazdaságban. Nem minden gazdaság, nem minden termelőszövetkezet földje egyforma itt Csongrád megyében sem. Jó talajon kisebb ráfordítással nagyobb termést lehet elérni, míg a soványabb, rosszabb szerkezetű földre hiába kerül időben a mag, s hiába művelik akár a legfejlettebb agrotechnikai eljárásokkal, ha nincs meg a szükséges termőképessége. Szerencsére egyre több tsz ismeri fel a talajjavításban rejlő lehetőségeket, ezért azután évről évre nagyobb területen dolgoznak az Országos Talajjavító és Talajvédelmi Vállalat megyei részlegének szakemberei ezen a vidéken.

Az éves terv szerint az idén 4 ezer hold földterületen a kémiai talajjavítás, míg 300 holdon pedig humokjavítást kellett végeznie a vállalatnak.

Előbbi november 17-ig 228 holddal túl is teljesítették, utóbbival azonban elmaradtak, mivel csupán 168 hold homoki talaj javításával kezdték el eddig. A lemaradást december 31-ig remélhetően behozzák.

Négy főbb szert használnak a talajjavításhoz: a cukorkgyári mésziszapot, az

örölt mészkelet, a lápi meszet, valamint a gipszet. Ezek az ország különböző részéből, Mezőgyesről, Fel-németiből, Sárszentmihályról és Jászafőről jutnak Csongrád megyébe. Az őszi vasúti csúcsforgalom, a nagyarányú természésszállítások azonban gyakran késleltetik érkezésüket. Jelenleg Kópácsra szállítanak lápi meszet, azonban ezt sem a kellő mennyiségben,

Tavasztól ismét kötelező a bukósisak

A Belügyminisztérium és a Belkereskedelmi Minisztérium illetékesei tájékoztatták az MTI munkatársát a motorosok bukósisak-viseeléséről. Elmondották:

Ez év nyarán a belügyminiszter utasította a rendőri szerveket, hogy további intézkedésig ne tegyenek feljelentést azokkal szemben, akik a közúti forgalomban motorozás közben nem viselnek bukósisakot. A rendelkezésre azért volt szükség, mert a kereskedelem nem tudott kellő mennyiségű bukósisakot a vásárlók rendelkezésére bocsátani. A bukósisak-gyártás azonban most

már folyamatos. Ezért a belügyminiszter úgy rendelkezett, hogy 1966. március 31-től ismét kötelező a bukósisak használata mind a motorosok, mind a motorosvezetőjének, mind pedig utasának. Akiknek járműve a KRESZ-módosításban foglaltak alapján került át a motoroskerékpár-kategóriába — azokra — tehát a volt segédmotoros kerékpárok tulajdonosaira — ez a rendelkezés egyelőre nem vonatkozik.

Aki a közúti időpontot túl bukósisak nélkül motorozik, a hatályos rendelkezés értelmében 1000 forintig terjedhető pénzbírsággal sújtható.